

Садржај

Увод	3
1. КУЛТУРА СТАРОГ ВЕКА	7
1.1 Религија и култура Старог истока	7
1. Топографија Старог истока	8
2. Личности Старог истока (I)	8
3. Личности Старог истока (II)	9
4. Појмови везани за Стари исток	9
5. Кључне речи историје Старог истока	10
6. Религије и цивилизације	10
7. Религија Египћана	11
8. Развој писмености	12
9. Слика из Египта у старом веку	14
10. Текстови о Египту у старом веку из два уџбеника	15
11. Промена јеврејске религије	16
12. Египатски фараони	16
13. Монотеистичка религија јеврејског народа	17
1. 2. Развитак демократије у Атини	17
14. Основни појмови грчке демократије	18
15. Локалитети грчке историје	18
16. Институције атинске демократије (I)	19
17. Атина у доба Перикла	20
18. Институције атинске демократије (II)	20
19. Атина и Спарта	21
20. Драконови закони	22
21. Појмови света полиса	23
22. Солонове и Клистенове реформе	23
23. Развој демократије у Атини (I)	24
24. Пизистратова тиранија	25
25. Развој демократије у Атини (II)	26
26. Организација спартанске државе	27
1. 3. Доба процвата и криза Римске републике, развој самовласти	28
27. Криза римског сељаштва	28
28. Изоштравање питања земљишта	29
29. Ратови Рима	30
30. Сула	31
31. Јулије Цезар	32
32. Реформе Грахових	33
33. Последице освајачких ратова	33
34. Август и Цезар	34
35. Систем принципата (I)	35
36. Појмови римске историје	36
37. Августова спољна политика	36
38. Систем принципата (II)	37
39. Августова пропаганда	38
1. 4. Свет религије, уметност и наука у античко доба	40
40. Египатска, грчка и рана хришћанска вера	40
41. Римска архитектура у старом веку	41

42. Римски урбанизам.....	42
43. Продужетак античке уметности.....	43
44. Олимпијске игре некад и сад	45
45. Водич у једном римском граду у старом веку	45
46. Два историчара у старом веку (I).....	47
47. Два историчара у старом веку (II).....	48
48. Грчки научници у старом веку	49
49. Аристотел.....	51
50. Два историчара у старом веку (III).....	52
51. Панонија.....	53
1. 5. Развитак и ширење хришћанства.....	54
52. Развитак хришћанства	54
53. Хришћанство и друге религије	54
54. Поређење римске и хришћанске религије	55
55. Први хришћани.....	55
56. Главна учења хришћанства.....	56
57. Преокрет апостола Павла	56
58. Приказивање Исуса	57
59. Прогони хришћанства	57
60. Милански едикт	59
61. Владари и религија	59
62. Верска толеранција.....	60
1. 6. Сеоба народа, распад античке цивилизације	61
63. Пад Западног римског царства (I).....	61
64. Пад Западног римског царства (II).....	62
65. Римљани и варвари (I).....	62
66. Варварске државе.....	63
67. Римљани и варвари (II).....	64
68. Узроци пропасти Римског царства.....	64
69. Хуни.....	65
70. Римљани и варвари (III).....	66
71. Сеоба народа на карти	67
72. Римљани и варвари (IV).....	69
2. СРЕДЊИ ВЕК.....	70
2. 1. Карактеристике феудалног друштвеног и економског реда.....	70
73. Средњовековна пољопривредна техника (I)	71
74. Средњовековна пољопривредна техника (II)	72
75. Средњовековно село	74
76. Упоређење средњовековне и модерне привреде	75
77. Трговачки путеви.....	76
78. Средњовековна пољопривредна техника (III)	76
79. Средњовековна пољопривредна техника (IV).....	78
80. Настанак Франачке државе (I)	78
81. Настанак Франачке државе (II)	80
82. Појмови Франачке државе.....	81
83. Савез Пипина Малог и папе Стефана II (I)	81
84. Настанак Франачке државе (III)	82
85. Савез Пипина Малог и папе Стефана II (II)	83
2. 2. Западно и источно хришћанство.....	83
86. Папин Диктат (Dictatus Papae)	83
87. Основни појмови предметног доба.....	84

88. Лица и појмови	85
89. Хенрик IV и Гргур VII (I).....	86
90. Хенрик IV и Гргур VII (II).....	87
91. Папе и византијски цареви	88
92. Разлике између источног и западног хришћанства (I)	88
93. Константинова даровница.....	89
94. Црквени закони Јустинијана.....	89
95. Разлике између источног и западног хришћанства (II)	90
2. 3. Исламска вера и арапски свет: ширење светских вера	92
96. Учења ислама: џихад.....	92
97. Учења ислама: рамадан.....	92
98. Учења ислама: жене	93
99. Ислам и наука (I)	94
100. Ислам и наука (II)	94
101. Култура ислама	95
102. Основна учења ислама	95
103. Економија Блиског истока	96
104. Просторне повезаности освајања Арапа	97
105. Продор ислама	98
106. Продор Арапске империје	100
107. Етапе арапског освајања.....	101
108. Државе исламског света	102
2. 4. Средњовековни градови.....	103
109. Италијански градови	103
110. Куга.....	104
111. Покрет комуна	105
112. Слика средњовековног града.....	106
113. Трговина у XI-XIII веку.....	108
114. Средњовековна трговина са удаљеним крајевима	108
115. Регулациона улога цехова	108
116. Рад цехова	110
117. Организација и рад цехова.....	111
118. Техничка револуција средњег века	112
119. Цехови и тржиште	113
120. Градско друштво	114
2. 5. Црквена и световна култура у средњем веку.....	115
121. Архитектура романског стила	116
122. Готика	117
123. Феудални односи	118
124. Витешке врлине	118
125. Жене и витешке врлине.....	119
126. Витешко држање.....	119
127. Свети Август и свети Исидор о античкој науци.....	120
128. Свети Тома Аквински	121
129. Роџер Бејкн	121
130. Проширеност универзитета	122
131. „Двојна истина“	123
132. Расправе о наукама	123
2. 6. Хуманизам и ренесанса у Италији	124
133. Италијанска архитектура.....	124
134. Ренесансно сликарство	126
135. Штампане књига	127

136. Мирандола.....	128
137. Леонардо да Винчи.....	128
138. Еразмо Ротердамски.....	129
139. Томас Мор: Утопија.....	130
140. Кампанела: Сунчева држава.....	130
141. Макијавели: Владар.....	131
142. Поређење две утопије.....	132
2. 7. Функционисање енглеске и француске сталешке монархије.....	133
143. Сталешки сабори.....	133
144. Magna Charta Libertatum (Велика повеља слободе).....	135
145. Француска сталешка скупштина.....	136
146. Енглеска сталешка скупштина.....	136
147. Функционисање сталешке монархије (I).....	137
148. Функционисање сталешке монархије (II).....	138
2. 8. Експанзија Османске империје.....	138
149. Експанзија Османске империје (I).....	139
150. Карактеристике турског-османлијског надирања (I).....	140
151. Османлијска војска.....	140
152. Теорија акционог радијуса.....	142
153. Карактеристике турско-османлијског надирања (II).....	144
154. Османлијско освајање и привреда.....	144
155. Експанзија Османлијског царства (II).....	145
156. Јаничари.....	145
157. Робовласништво.....	146
158. Хигијенски односи.....	147
159. Функционисање османлијске државне организације.....	148
160. Државна организација Османлијског царства.....	148
161. Експанзија Османлијског царства (III).....	149
3. СТВАРАЊЕ И ПРОЦВАТ СРЕДЊОВЕКОВНЕ МАЂАРСКЕ ДРЖАВЕ.....	150
3. 1. Праисторија и сеоба мађарског народа.....	150
162. Порекло мађарског народа.....	150
163. Начин живота номадских Мађара.....	151
164. Етелкез.....	152
165. Начин борбе Мађара.....	153
166. Теорије о прадомовини Мађара.....	154
167. Сеоба мађарског народа.....	155
168. Древни свет вере Мађара.....	155
169. Појмови мађарске праисторије.....	156
170. Анонимус/Анопутус о пореклу Мађара.....	156
171. Спорна питања о пореклу Мађара.....	157
172. Народи у Карпатском басену.....	158
173. Живот мађарског народа за време сеоба.....	158
174. Слика Мађара из доба сеобе у страним изворима.....	159
3. 2. Од освајања домовине Мађара до оснивања државе.....	160
175. Опис освајања домовине Мађара.....	160
176. Друштво Мађара у доба освајања домовине.....	161
177. Политика кнеза Гезе.....	162
178. Рад светог Иштвана на организовању цркве.....	162
179. Формирање система жупанија.....	163
180. Освајање домовине Мађара на основу разних извора.....	165

181. Портрет светог Иштвана као владара	165
182. Мађари – пљачкаши	166
183. Црквени закони светог Иштвана	167
184. Друштвени односи у доба светог Иштвана	169
185. Опорука светог Иштвана	169
186. Пљачкашки походи	170
187. Свети Иштван, оснивач државе	171
3. 3. Доба Арпада	172
188. Између два царства	172
189. Златна була (I)	173
190. Златна була (II)	174
191. Извештај Јулијануса	174
192. Татарска најезда у Мађарској	175
193. Последице татарске најезде	176
194. Битка код Мухија	177
195. Закони светог Ласла	178
196. Закони Калмана Кењвеша	179
197. Мађарско друштво и начин живота у XII веку	180
198. Промене мађарског друштва (I)	181
199. Промене мађарског друштва (II)	182
200. Развој мађарског краљевства у доба Арпада	183
3. 4. Друштвене и привредне промене у доба Карла Роберта, Лудвига Великог и Сигисмунда Луксембуршког	184
201. Власт обласних господара	184
202. Порез на капију	185
203. Вишеградски споразум	186
204. Мађарска у доба владавине Карла Роберта	187
205. Развој градова у доба Сигисмунда	188
206. Кметство и судство	189
207. Мере Карла Роберта на учвршћењу краљевске власти	189
208. Напуљска краљевина и Лудвиг Велики	190
209. Закони из 1351. године	191
210. Освајања Лудвига Великог	192
211. Формирање бандеријалне војске састављене по величини кметовских поседа	193
212. Сигисмунд и опасност од Турака	194
213. Случај Фелицијана Зача	195
3. 5. Хуњадијеви	196
214. Борбе Јаноша Хуњадија	196
215. Битка код Варне	197
216. Битка код Београда	198
217. Погубљење Ладислава Хуњадија	199
218. Матијино васпитање	200
219. Црна војска	201
220. Матија, ренесансни владар	201
221. Успон Јаноша Хуњадија	203
222. Избор краља Матије	203
223. Матијина унутрашња политика	204
224. Битка код Кењермезеа	205
225. Матијин споразум са Фридрихом III	206
226. Матијина политика према Турцима	207
227. Слика о Матији на основу докумената каснијих поколења	208

3. 6. Култура и образовање	210
228. Црквена архитектура у доба Арпадовића	210
229. Монашки живот.....	212
230. Изградња тврђава након најезде Татара	213
231. Универзитет у Мађарској	214
232. Уметнички стилови који карактеришу епоху	214
233. Легенде из доба Арпада	216
234. Хронике, гесте	216
235. Урбанизам.....	217
236. Матијин двор	219
237. Матија и ренесанса	220
4. ДУХОВНЕ, ДРУШТВЕНЕ И ПОЛИТИЧКЕ ПРОМЕНЕ У НОВОМ ВЕКУ	222
4. 1. Велика географска открића и њихове последице	222
238. Почети светске трговине	222
239. Привредни утицаји великих географских открића	223
240. Анализа карте.....	224
241. Проналазачи.....	225
242. Формирање светске трговине	225
243. Револуција цена (I).....	226
244. Привредни и друштвени токови у Западној Европи у XVI-XVII веку	227
245. Ханза у доба великих географских открића	227
246. Револуција цена (II).....	228
247. Појмови епохе	229
248. Фугери	229
249. Јубилеј откривања Америке.....	230
4. 2. Реформација и католички препород	232
250. Наступање Лутера	232
251. Лутер и цар	232
252. Калвинизам.....	233
253. Барок	234
254. Противреформација – католички препород	236
255. Разлике између протестантске и католичке вере	237
256. Ширење реформације	237
257. Калвин о предодређености и моћи владара	239
258. Калвин о власти	240
259. Тридесетогодишњи рат	241
260. Конфликти великих сила у XVII веку	242
261. Језуитски ред.....	243
4. 3. Рађање континенталног апсолутизма и парламентарне монархије у Енглеској	244
262. Двор Луја XIV.....	244
263. Меркантилизам у Француској.....	245
264. Декларација о правним одредбама	246
265. Функционисање уставне монархије у Енглеској	247
266. Макијавели и Монтан (Montaigne) о власти	248
267. Закон о пловидби.....	249
268. Развој Енглеске	249
269. Ограђивања	250
270. Хабзбуршко-енглеско-холандски савез	251
271. Подела Пољске	252

5. МАЂАРСКА У ХАБЗБУРШКОМ ЦАРСТВУ	254
5. 1. Битка код Мохача и распад земље на три дела	254
272. Сталешка анархија	254
273. Битка код Мохача	255
274. Мохач у очима Турака	256
275. Архитектура тврђава	257
276. Линија пограничних утврђења	259
277. Заузимање Будима	259
278. Привреда земље расцепљене на три дела	260
279. Бочкаијев тестамент	261
280. Петар Пазмањ о Трансилванији	262
281. Сталежи и питање верских заједница	263
282. Судбина и улога Трансилваније	263
283. Привреда Мађарске у доба Турака	264
5. 2. Доба процвата Кнежевине Трансилваније	266
284. Етнички, сталешки и верски састав (I)	266
285. Етнички, сталешки и верски састав (II)	267
286. Демографски и етнички положај	267
287. Земаљске скупштине у Торди	268
288. Етнички односи	269
289. Односи између верских заједница	270
290. Један занимљив закон из Трансилваније у XVII веку	270
291. Тестамент Габора Бетлена	271
292. Габор Бетлен и мађарски сталежи	272
293. Мишљење савременика о Габору Бетлену	273
294. Вредновање Бетлена	273
295. Упоређење Бетленових и Бочкаијевих мисли	274
5. 3. Протеривање Турака и Ракоцијева борба за слободу	275
296. Питање везано уз сељаштво	275
297. Ратна историја ослободилачке борбе	276
298. Земаљска скупштина у Оноду	278
299. Битка код Тренчена	278
300. Разлози избијања ослободилачке борбе	280
301. Оцена Сатмарског мира	280
302. Програм Николе Зрињског	281
303. Протеривање Турака	282
304. Земаљска скупштина 1687. године	283
305. Уговор цара Петра и Ференца Ракоција II	284
306. Из Ракоцијевих Мемоара	285
307. Оцена Сатмарског уговора о миру	286
Прилози	287
Регистар према компетенцијама	287
Регистар према дисциплинарном реду	288